

The Holy See

LIST OJCA ŚWIĘTEGO JANA PAWŁA II DO KAPŁANÓW NA WIELKI CZWARTEK 2005 ROKU

Drodzy Kapłani,

1. W Roku Eucharystii szczególną radość sprawia mi doroczne, duchowe spotkanie w Wielki Czwartek, w dniu, w którym miłość Chrystusa wyraziła się « do końca » (J 13, 1), w dniu Eucharystii, w dniu naszego kapłaństwa.

Moja myśl biegnie ku Wam, Kapłanom, podczas gdy przebywam na leczeniu i rehabilitacji w szpitalu, chory pośród chorych, jednocząc w Eucharystii moje cierpienie z cierpieniem Chrystusa. W tym duchu pragnę rozważyć wraz z Wami niektóre aspekty naszej kapłańskiej duchowości.

Kierunek tych rozważań będą mi wskazywać słowa ustanowienia Eucharystii, które każdego dnia wymawiamy *in persona Christi*, aby uobecniać na ołtarzach ofiarę, która raz na zawsze dokonana się na Kalwarii. Słowa te zawierają jasne wskazania dla duchowości kapłańskiej: jeśli cały

Kościół żyje dzięki Eucharystii, życie kapłańskie winno mieć ze szczególnego tytułu « kształt eucharystyczny ». Słowa ustanowienia powinny zatem być dla nas nie tylko formułą konsekracyjną, ale « formułą życia ».

Istnienie głęboko « wdzięczne »

2. « *Tibi gratias agens benedixit* ». W każdej Mszy świętej wspominamy i na nowo budzi się w nas to pierwotne uczucie, jakie Jezus wyraził w akcie łamania chleba: *dziękczynienie*. Jest ono postawą, która zawiera się w słowie « Eucharystia ». W tym wyrażeniu odwołującym się do wdzięczności zlewają się wszystkie nurty biblijnej duchowości uwielbienia, jakie budzi się w tym, kto dostrzega *mirabilia Dei*. Bóg nas kocha, w swojej Opatrzności nas uprzedza, towarzyszy nam, podejmując nieustannie zbawcze działania.

W Eucharystii Jezus dziękuje Ojcu z nami i za nas. Czy to Jezusowe składanie dziękczynienia może nie kształtować

życia kapłana? Kapłan wie, że ma pogłębiać *ducha nieustannej wdzięczności* za liczne dary otrzymane w życiu: w szczególności za dar wiary, której stał się głosicielem, i kapłaństwa, które całkowicie konsekruje go do służby Królestwu Bożemu. Mamy swoje krzyże i oczywiście nie tylko my je mamy, ale dary, jakie otrzymaliśmy, są tak wielkie, że nie możemy nie śpiewać z głębi serca naszego *Magnificat*.

Istnienie « darowane »

3. « *Accipite et manducate... Accipite et bibite...* ». Całkowite darowanie się Chrystusa, które ma swoje źródło w trynitarnym życiu Boga-Miłości, osiąga swój najwyższy wyraz w ofierze na Krzyżu, której sakramentalną antycypacją jest Ostatnia Wieczerza. Nie można powtarzać słów konsekracji *bez poczucia, że jesteśmy włączeni w ten duchowy nurt*. W pewnym sensie kapłan powinien uczyć się wypowiadać je również w odniesieniu do siebie, w prawdzie i z wielkodusznością: « bierzcie i jedzcie ». Jego życie bowiem ma sens, jeśli potrafi on uczynić z siebie dar, oddając się do dyspozycji wspólnoty służąc każdemu, kto jest w potrzebie.

Tego właśnie oczekiwał od swoich Apostołów Jezus, co podkreśla ewangelista Jan opowiadając o umyciu nóg. Tego też oczekuje od kapłana Lud Boży. Jeśli dobrze się zastanowić, *posłuszeństwo*, do którego kapłan się zobowiązał w dniu święceń i które na nowo obiecuje podczas Mszy świętej krzyżem, nabiera blasku w takim odniesieniu do Eucharystii. Kierując się posłuszeństwem z miłości, rezygnując nawet z uprawnionych przestrzeni wolności, gdy przyjmuje autorytatywne rozeznanie biskupów, kapłan realizuje w swoim ciele owo « bierzcie i jedzcie », przez które Chrystus podczas Ostatniej Wieczerzy powierzył siebie samego Kościołowi.

Istnienie « zbawione » dla zbawiania

4. « *Hoc est enim corpus meum quod pro vobis tradetur* ». Ciało i Krew Chrystusa są dane dla zbawienia człowieka, *całego* człowieka i *wszystkich* ludzi. Jest to zbawienie *całkowite*, a równocześnie *powszechne*, gdyż nie ma człowieka, który by nie podlegał mocy zbawczej Krwi Chrystusa, chyba że ją w sposób wolny odrzuca: « *qui pro vobis et pro multis effundetur* ». Jest to ofiara złożona « za wielu », jak mówi tekst biblijny (*Mk 14, 24; Mt 26, 28; por. Iz 53, 11-12*) w typowym semickim wyrażeniu, które wskazuje na wielką liczbę tych, którzy zostali objęci zbawieniem dokonany przez jednego Chrystusa, a równocześnie odnosi się do *ogółu istnień ludzkich*, którym jest ono ofiarowane: Krew « *została przelana za was i za wszystkich* », jak w sposób uprawniony wyraża się to w niektórych tradycjach. Ciało Chrystusa zostało bowiem wydane « za życie świata » (*J 6, 51; por. 1 J 2, 2*).

Kiedy w ciszy i skupieniu zgromadzenia liturgicznego powtarzamy czcigodne słowa Chrystusa, my kapłani stajemy się *uprzywilejowanymi głosicielami* tej tajemnicy zbawienia. Jak moglibyśmy być nimi, gdybyśmy sami nie czuli się zbawieni? My jako pierwsi zostaliśmy wewnętrznie dotknięci łaską, która podnosząc nas z naszej kruchości sprawia, że wołamy « Abba, Ojcze! » z ufnością właściwą synom (por. *Ga 4, 6; Rz 8, 15*). To zaś zobowiązuje nas do czynienia postępów na drodze doskonałości. *Świętość* bowiem jest pełnym wyrazem *zbawienia*. Tylko żyjąc jako zbawieni, stajemy się wiarygodnymi głosicielami zbawienia. Z drugiej strony, nieustanne odnawianie świadomości, że wołają Chrystusa było ofiarowanie zbawienia *wszystkim*, nie może nie ożywiać w naszej duszy *zapału misjonarskiego*, zachęcając każdego z nas do stawania się « wszystkim dla wszystkich, żeby ocalić przynajmniej niektórych » (*1 Kor 9, 22*).

Istnienie « wspominające »

5. « *Hoc facite in meam commemorationem* ». Te słowa Jezusa zostały przekazane nie tylko przez św. Łukasza (22, 19), ale także przez św. Pawła (1 Kor 11, 24). Trzeba wziąć pod uwagę, że zostały one wypowiedziane w kontekście wieczerzy paschalnej, która dla Żydów była właśnie « wspomnieniem » (*zikkarôn*, po hebrajsku). Przy tej okazji Izraelici przeżywali na nowo przede wszystkim *Exodus*, ale także inne ważne wydarzenia z ich historii: powołanie Abrahama, ofiarę Izaaka, przymierze na Synaju, liczne interwencje Boga w obronie Jego narodu. Również dla chrześcijan Eucharystia jest « pamiętką », ale jest nią w wyjątkowym wymiarze: nie tylko wspomina, ale uobecnia sakramentalnie śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa.

Chciałbym podkreślić, że Jezus powiedział: « Czyńcie to na *moją* pamiętkę ». Eucharystia więc nie wspomina po prostu faktu: wspomina Jego! Powtarzanie każdego dnia *in persona Christi* słów « pamiętki » stanowi dla kapłana zaproszenie do rozwijania « duchowości pamięci ». W czasie, gdy szybkie przemiany kulturowe i społeczne osłabiają znaczenie tradycji i wystawiają zwłaszcza nowe pokolenia na niebezpieczeństwo utraty odniesienia do własnych korzeni, kapłan jest wezwany, by we wspólnocie, która została mu powierzona, być *człowiekiem wiernego wspomnienia* Chrystusa i całego Jego misterium: starotestamentowych zapowiedzi Jego Osoby, ich spełniania się w Nowym Testamencie i późniejszego ich zgłębiania pod działaniem Ducha Świętego, zgodnie z wyrazną obietnicą: « On was wszystkiego nauczył i przypomniał wam wszystko, co Ja wam powiedziałem » (J 14, 26).

Istnienie « konsekrowane »

6. « *Mysterium fidei!* » W tej aklamacji po każdej konsekracji chleba i wina kapłan wyraża *odnawiające się wciąż zdumienie* nad niezwykłym cudem, jaki dokonał się w jego rękach. Jest to cud, który jest widoczny jedynie dla oczu wiary. Elementy naturalne nie tracą zewnętrznych cech, tak że « postaci » chleba i wina pozostają zawsze te same; jednak ich « substancja », dzięki mocy słów Chrystusa i działaniu Ducha Świętego, przemienia się w substancję Ciała i Krwi Chrystusa. Na ołtarzu jest więc obecny « prawdziwie, rzeczywiście i substancjalnie » Chrystus umarły i zmartwychwstały, w jedności Jego człowieczeństwa i Bóstwa. A zatem jest to *rzeczywistość w najwyższym stopniu święta*. Dlatego Kościół otacza tę Tajemnicę wielkim szacunkiem i uważnie czuwa, aby były zachowywane normy liturgiczne ustanowione dla ochrony świętości tak wielkiego Sakramentu.

My kapłani jesteśmy *celebransami*, ale także *stróżami* tej najświętszej Tajemnicy. Z naszego odniesienia do Eucharystii wynika bardzo wymagający charakter « sakralny » naszego życia. Świętość powinna być widoczna w całym stylu bycia, ale przede wszystkim w sposobie celebrowania. Uczmy się tego w szkole świętych. Rok Eucharystyczny zachęca nas do poznawania świętych, którzy wyróżniali się szczególną gorliwością w pobożności eucharystycznej (por. *Mane nobiscum Domine*, 31). Wielu beatyfikowanych i kanonizowanych kapłanów dało temu niezwykle świadectwo, wzbudzając zapał w wiernych, którzy uczestniczyli w sprawowanych przez nich Mszach świętych. Wielu poświęcało długie godziny na adorację eucharystyczną. Pozostawać przed Jezusem w Eucharystii, niejako wypełniać tą Obecnością nasze « osamotnienia », oznacza wnosić do naszej konsekracji ciepło płynące z zażyłości z Chrystusem, z której rodzi się radość i wynika sens naszego życia.

Istnienie ukierunkowane na Chrystusa

7. « *Mortem tuam annuntiamus, Domine, et tuam resurrectionem confitemur, donec venias* ». Za każdym razem, gdy sprawujemy Eucharystię, wspomnienie Chrystusa w Jego misterium paschalnym budzi pragnienie pełnego i ostatecznego spotkania z Nim. *Żyjemy w oczekiwaniu na Jego przyjście!*

W duchowości kapłańskiej to ukierunkowanie powinno być przeżywane *w formie właściwej pasterskiej miłości*, która zobowiązuje do życia wśród Ludu Bożego, aby nadawać cel jego wędrówce i ożywiać nadzieję. Jest to zadanie, które wymaga od kapłana wewnętrznej postawy podobnej do tej, jaką cechowała apostoła Pawła: « *zapominając o tym, co za mną, a wytyężając siły ku temu, co przede mną, pędzę ku wyznaczonej mecie* » (Flp 3, 13-14). Kapłan jest tym, kto mimo upływającego czasu nie przestaje promieniować młodością ducha, jakby « *zarażając* » nią osoby, które spotyka na swej drodze. Jego tajemnica tkwi « *w pasji* », jaką przeżywa w Chrystusie. Św. Paweł mówi: « *Dla mnie (...) żyć – to Chrystus* » (Flp 1, 21).

Szczególnie w kontekście nowej ewangelizacji ludzie mają prawo zwracać się do kapłanów w nadziei, że « *zobaczą* » w nich Chrystusa (por. J 12, 21). Potrzebują tego zwłaszcza ludzie młodzi, których Chrystus nie przestaje wzywać, aby stawali się Jego przyjaciółmi, a niektórym z nich proponuje, by całkowicie oddali się dla sprawy Królestwa Bożego. Z pewnością nie zabraknie powołań, jeśli podniesie się jakość naszego życia kapłańskiego, jeżeli będziemy bardziej święci, bardziej radośni, bardziej gorliwi w naszym posługiwaniu. Kapłan « *zdobyty* » przez Chrystusa (por. Flp 3, 12) z większą łatwością « *zdobywa* » innych, by zdecydowali się podjąć tę samą przygodę.

Istnienie « eucharystyczne » w szkole Maryi

8. Wiąż' Najświętszej Dziewicy z Eucharystią jest bardzo ścisła, jak to już przypomniałem w Encyklice *Ecclesia de Eucaristia* (por. nn. 53-58). Mimo powściągliwości języka liturgicznego, każda Modlitwa Eucharystyczna to podkreśla. I tak w Kanonie Rzymskim mówimy: « *Zjednoczeni z całym Kościołem, ze czcią wspominamy najpierw pełną chwały Maryję, zawsze Dziewicę, Matkę Boga i naszego Pana Jezusa Chrystusa* ». W innych Modlitwach Eucharystycznych uwielbienie ustępuje miejsca błaganiu, jak na przykład w drugiej anaforze: « *daj nam udział w życiu wiecznym z Najświętszą Bogurodzicą Dziewicą Maryją* ».

Wzywając w tych latach, szczególnie w *Novo millennio ineunte* (por. n. 23 i nn.) i w *Rosarium Virginis Mariae* (por. n. 9 i nn.) do kontemplacji Oblicza Chrystusa, wskazałem na Maryję jako wielką mistrzynię. W Encyklice o Eucharystii przedstawiłem Ją potem jako « *Niewiastę Eucharystii* » (por. n. 53). Któż bardziej niż Maryja może nam pomóc rozmyślać się w wielkości tajemnicy eucharystycznej? Nikt lepiej niż Ona nie może nauczyć nas żarliwości, z jaką powinny być sprawowane święte Misteria i z jaką powinniśmy przebywać z Jej Synem ukrytym pod eucharystycznymi postaciami. Modlę się do Niej zatem za Wami wszystkimi, zawierzam Jej szczególnie najstarszych, chorych, tych, którzy przeżywają trudności. Pragnę podczas tej Wielkanocy w Roku Eucharystii powtarzać każdemu z Was bliskie i uspokajające słowa Jezusa: « *Oto Matka twoja* » (J 19, 27).

Z tymi uczuciami, życząc Wam wielkiej radości paschalnej, z serca wszystkim błogosławię.

Z Polikliniki Gemelli w Rzymie, 13 marca 2005 r., w V Niedzielę Wielkiego Postu, w dwudziestym siódmym roku mego Pontyfikatu.

JANA PAWŁA II

Copyright © Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana